

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครนายก เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครนายก ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครนายก

๑.๑ จุดแข็ง (Strengths : S)

S๑ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม

S๒ มีแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการเกษตร (มีระบบชลประทาน)

S๓ เป็นแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพ เช่น ไข่ไก่ การเพาะเลี้ยงลูกปลาอนุบาล เป็นต้น

S๔ มีสินค้าเกษตรที่มีอัตลักษณ์ (มะยงชิด มะดัน)

S๕ มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เชื่อมโยงท่องเที่ยวเชิงเกษตร

S๖ ทำเลที่ตั้งใกล้ตลาดค้าส่ง เช่น ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง เป็นต้น การขนส่งสินค้าสะดวก

S๗ มีศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวตั้งในพื้นที่จังหวัดนครนายกเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายพันธุ์ดี

S๘ มีแหล่งเรียนรู้ภาคการเกษตร เช่น ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ

การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC) เป็นต้น

๑.๒ จุดอ่อน (Weakness : W)

W๑ ปัญหาดินเปรี้ยว

W๒ การขาดกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินของเกษตรกร

W๓ เกษตรกรไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ทำการเกษตรตามความเคยชิน

W๔ เกษตรกรเริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัย ไม่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

W๕ ขาดทายาทเกษตรกรสืบทอดอาชีพเกษตรกรรม

W๖ การบริหารจัดการน้ำเขตชลประทานยังไม่ครอบคลุม

W๗ ไม่มีตลาดกลาง ไม่มีจุดกระจายสินค้าเกษตร ขาดการเชื่อมโยงด้านการตลาดสินค้าเกษตร

W๘ สถาบันเกษตรกรไม่เข้มแข็ง ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร ยังไม่ดีพอ

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครนายก

๒.๑ โอกาส (Opportunities : O)

O๑ กระแสนิยมการบริโภคอาหารปลอดภัย พฤติกรรมการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน มีความต้องการอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นโอกาสต่อการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

- ๐๒ สินค้าเกษตรสำคัญของจังหวัดเป็นที่ต้องการของตลาด
- ๐๓ นโยบายของรัฐส่งเสริมการสร้างเกษตรมูลค่าสูง และนโยบายระดับพื้นที่สนับสนุนสินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๐๔ มีคนรุ่นใหม่และต่างอาชีพที่หันมาสนใจทำการเกษตรมากขึ้น
- ๐๕ มีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จต่างๆ มากขึ้น จากการเข้าถึงสื่อรูปแบบต่างๆ ช่องทางการตลาด
- ๐๖. โครงการสำคัญที่พัฒนาด้านการเกษตร เช่น โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด โครงการปรับโครงสร้างการผลิต การรวบรวม และการแปรรูปของสถาบัน เกษตรกรรองรับผลผลิตทางการเกษตร
- ๐๗ มีผู้สนใจหันมาทำการเกษตรมากขึ้น เช่น ข้าราชการบำนาญ แรงงานคืนถิ่น เป็นต้น

๒.๒ อุปสรรค (Threats : T)

- T๑ ปัจจัยการผลิตสูง ส่งผลต่อต้นทุนการผลิต
- T๒ ภาวะเศรษฐกิจโลก เปลี่ยนแปลง
- T๓ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ น้ำเค็มหนุน ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง หรือระยะเวลาในการให้ผลผลิตเปลี่ยนแปลง
- T๔ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid -๑๙
- T๕ การระบาดของโรคพืชและสัตว์ชนิดใหม่เพิ่มขึ้น
- T๖ ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร
- T๗ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
- T๘ ที่ดินมีมูลค่าสูง/เป็นของนายทุน/คนนอกพื้นที่

๓. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๕๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
O โอกาส	<p>SO</p> <p>$S๑+S๓+O๒$ = ส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรให้ได้มาตรฐาน</p> <p>$S๑+O๑+O๓$ = ส่งเสริมการทำ เกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>$S๘+O๕$ = พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะ ในการปฏิบัติงานสู่การเป็น Smart officer</p>	<p>WO</p> <p>$W๓+O๔+O๕+O๗$ = พัฒนาศักยภาพ ด้านการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>$W๘+O๖$ = ส่งเสริมการบริหารจัดการ สถาบันเกษตรกร</p> <p>$W๑+O๕$ = ส่งเสริมการปรับปรุง คุณภาพดินและน้ำให้เหมาะสมกับ การผลิตสินค้าเกษตร</p>
T อุปสรรค	<p>ST</p> <p>$S๔+T๘$ = ส่งเสริมและสนับสนุนการ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>$S๑+S๒+T๓+T๔$ = ส่งเสริมและ สนับสนุนการทำเกษตรตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>$S๓+T๑$ = ส่งเสริมการใช้แผนที่การ บริหารจัดการพื้นที่เชิงรุก (Agri-Map) เพื่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนการผลิต ทางการเกษตร</p> <p>$S๓+S๖+T๒$ = ส่งเสริมการเชื่อมโยง ตลาดสินค้าเกษตรทั้งภายในและ ภายนอกจังหวัด</p> <p>$S๘+T๕+T๗$ = ส่งเสริมการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพและ มาตรฐาน</p> <p>$S๕+S๗+T๒+T๓+T๔+T๘$ = บริหาร จัดการเกษตรและสหกรณ์แบบบูรณาการ</p>	<p>WT</p> <p>$W๘+T๑+T๖$ = ส่งเสริมและสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการ ผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>$W๖+T๓$ = พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำ และการกระจายน้ำ ให้ครอบคลุม พื้นที่เกษตรกรรม</p>